

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

MDCLXXXVII

Q. 53. Vtrum in sacramentis requirantur determinata verba.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84149](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84149)

sacramento matrimonij non adhibentur ex necessitate alia signa sensibilia, quam verba, vel nutus, eadem verba, vel nutus sub vna ratione habent rationem rerum, & materia, sub alia ratione habent rationem formæ. Verba igitur, vel nutus, in quantum significant mutuum consensum, habent rationem materia, ac determinabilis; in quantum significant mutuum acceptationem consensuum, habent rationem formæ, ac determinatiui.

7. Debet aduerti tertio, quod in sacramento penitentia materia sunt actus penitentis, ac præsertim confessio sensibilis, seu fiat verbis, seu nutibus; forma est absolutio sacerdotis, quæ debet dari per verba formalia, ac non potest dari validè solis nutibus.

8. Ad argumentum in contrarium, concedo antecedens, & nego consequentiam. Vt docet S. Thomas in resp. ad 3. sacramenta legis veteris non constabant rebus, & verbis, sed solis rebus. Genesis enim 17. vbi præscribitur ritus circumcisionis, Exodi 12. vbi præscribitur ritus agni paschalis, Leuit. 10. vbi præscribitur ritus ordinandi sacerdotes, non præscribuntur vlla verba in talibus sacramentis adhibenda. Licet autem Leuit. 4. in sacrificio pro peccato præscribatur oratio sacerdotis, tamen talis oratio non erat de essentia sacramenti, & præterea non est certum sacrificium illud fuisse sacramentum. Ceremonia Zelotypia, in qua num. 15. debebant adhiberi certa verba, non erat sacramentum, siquidem non erat instituta ad sanctificandum, sed ad inuestigandum, & puniendum adulterium. Rationem disparitatis inter sacramenta vetera, & noua offert S. Thomas in resp. ad 3. Nam quia in statu legis veteris fides erat magis obscura, sacramenta debebant esse obscuriora, ac proinde ad illa non erant necessaria verba, quæ sunt signa omnium clarissima, & habent principatum significandi, vt num. 4. dictum est ex Augustino.

QVAESTIO LIII.

Virum in sacramentis requirantur determinata verba?

S. Thom. qu. 1. art. 7.

1. **V**identur non requiri: primò quia si requirerentur verba determinata, requirerentur illa, quæ Christus determinauit; sed Christus determinauit verba eius linguæ, in qua loquebatur: ergo sacramenta non possent conferri per verba aliarum linguarum: quod est absurdum.

2. Secundo si dicatur, quod Christus determinauit verba, non quoad sonum, sed quoad significationem, contra est, quia eadem significatio potest exprimi per verba diuersa: ergo non esset maior ratio, cur potius adhiberentur hæc verba, quam alia eiusdem significationis.

3. Tertio si requirerentur verba determinata, eo ipso, quod quis corruptè illa proferret, sacramentum esset inualidum; sed sæpè aliqui vel ex ignorantia, vel quia balbutiunt, proferunt verba corruptè: ergo sæpè posset dubitari de valore sacramentorum.

4. Respondeo cum S. Thoma, & omnibus Theologis, ad sacramenta requiri verba determinata. Ratio est, quia ex dictis res requiruntur per modum materiae determinabilis, verba per modum formæ determinatiuæ: ergo si res debent esse determinata, vt dictum est quæst. 7. ad hoc, vt sint proportionata formæ determinanti, à fortiori verba debent esse determinata, ideoque Christus Matthæi 29. Eucharistiam cõsecrauit determinatis verbis, dicens, *hoc est corpus meum*, & Matthæi ultimo Apostolis præcepit, vt baptizarent sub determinata forma verborum, dicens: *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*.

5. Ad 1. Verba fuerunt à Christo determinata, non quoad sonum, sed quoad significationem, ideoque in omnibus linguis possunt conferri sacramenta per verba habentia eandem significationem. Vt enim dicit Augustinus, tract. 8. in Ioann. *verbum operatur in sacramentis, non quia dicitur, sed quia creditur*, hoc est non propter sonum vocis, sed propter significationem, quæ fide tenetur.

6. Ad 2. Sicut in sacramentis assumuntur illæ res, quarum vsus est communior, ex gr. in baptismo assumitur aqua, quia homines communiter vtuntur aqua ad abluendum, sic in qualibet lingua debent assumi illa verba, quibus communiter vtuntur homines ad significandum id, quod per verba sacramentalia debet significari.

7. Ad 3. respondet S. Thomas hoc art. in resp. ad 3. quod si quis corruptè proferat verba sacramentalia, si ex industria hoc facit, non videtur habere intentionem faciendi quod facit Ecclesia, & sic non videtur conferre sacramentum; si autem ex errore, vel lapsu linguæ corruptè proferat verba, si sit tanta corruptio, vt auferatur sensus verborum, sacramentum non confert, si retinetur sensus, sacramentum confert. Ideo de consecrat. distinct. 4. cap. *Retulerunt*, cum interrogatus fuisset Pontifex, vtrum rebaptizandi essent quidam, qui ex ignorantia linguæ baptizati fuerant sub hac forma: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritu Sancto*, respondet per hæc verba: *si ille, qui baptizauit, non errorem volens introducere, aut hæresim, sed pro sola ignorantia romane locutionis, infringendo linguam, vt supra fati sumus, baptizans dixisset, non possumus consentire, vt denuò baptizentur*. Hinc constat in similibus casibus decitem, ac certum esse valorem sacramenti, & prohibitam iterationem. Aduertit autem S. Thomas verba facilius retinere significationem, cum variantur ex parte finis, quam cum variantur ex parte principij. Ideo si quis loco dicendi in nomine Patris, ex errore, vel lapsu

lapſu linguæ diceret, in nomine matris, procul ubiſque non baptizaret validè.

QVÆSTIO LIV.

Virum liceat aliquid addere, vel demere verbis, in quibus conſiſtit forma ſacramentorum?

S. Thom. quaſt. 1. art. 8.

1. **V**idetur, quod additio, vel detractio nunquam impediatur valorem ſacramenti. Nam ſi aliquando impediret, etiam interruptio verborum aliquando impediret valorem ſacramenti, quod videtur falſum.

2. Reſpondeo cum S. Tho. art. 2. quod ſi quis per additionem, vel diminutionem variet verba, ex intentione non faciendi id, quod facit Eccleſia, ſed faciendi aliquid aliud, & introducendi novum ritum ſubſtantialem, proculdubio non facit ſacramentum. Si autem habeat debitam intentionem, & variet verba, ita ut retineant ſenſum ſubſtantialem, facit ſacramentum: ſi autem non retineant ſenſum ſubſtantialem, non facit ſacramentum.

3. Ex hac doctrina inferitur primo, quod ſi quis baptizans omittat unam Perſonam Trinitatis, non confert ſacramentum, ut docet Didymus lib. 2. de Spiritu ſancto.

4. Inferitur ſecundo, quod ſi quis baptizet ſub hac forma: *Ego te baptizo in nomine Patris maioris, & Filij minoris, & Spiritus ſancti*, ut baptizabant quidam Arianæ, non facit ſacramentum, quia illa additio mutat ſenſum ſubſtantialem formæ baptiſmalis.

5. Inferitur tertio, quod ſi quis baptizet dicens: *Ego te baptizo in nomine Patris omnipotentis, & Filij eius unigeniti Ieſu Chriſti, & Spiritus ſancti paracliti*, facit ſacramentum, quia retinet ſenſum ſubſtantialem formæ. Ex eadem ratione validè baptizaret, qui diceret: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ac Beata Virgo te adiuvet*: ſiquidem illa additio non mutat ſenſum ſubſtantialem formæ.

6. Inferitur quarto, quod ſi quis baptizaret ſub hac forma, *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, ac Spiritus ſancti, & Beata Virginis*, ſi intenderet baptizare in nomine Beatae Virginis, ſicut in nomine Trinitatis, non validè baptizaret. Talis enim ſenſus eſſet contrarius fidei, & ſic tolleretur valorem ſacramenti, ideoque Apoſt. 1. ad Corinth. 1. dicit *Numquid Paulus crucifixus eſt pro vobis? aut in nomine Pauli baptizati eſtis? At ſi per illam additionem in nomine Beatae Virginis, haberet ſolum intentionem inuocandi Beatam Virginem, ut eius interceſſio prodeſſet baptizato ad conferuandam gratiam baptiſmalem, validè baptizaret. Peccat tamen, qui etiam accidentaliter mutat formas conſuetas ſacramentorum, quia non ſeruat ritum ab Eccleſia præſcriptum.*

7. Ad argumentum in contrarium concedo ſequelam, ad dico, quod etiam inter-

ruptio, vel tranſpoſitio, ſi auferat ſenſum verborum, impedit valorem ſacramenti, ſi non auferat ſenſum verborum, non impedit valorem ſacramenti.

De conſtitutivis intrinſecis, & eſſentialibus ſacramentorum.

Pro maiori explicatione doctrinæ tradite à Sancto Thoma circa materiam, & formam ſacramentorum, debemus cum recentioribus examinare, an, & quo pacto ſacramenta novæ legis conſtituantur ex materia, & forma, & uniuersim debemus agere de conſtitutivis intrinſecis, & eſſentialibus ſacramentorum. Sit ergo &c.

QVÆSTIO LV.

Vtrum ſacramentum conſtituatur intrinſecè & in recto per res & verba, tamquam per materiam, & formam?

1. **P**rimò videntur ſacramenta non conſtitui ex rebus, & verbis, tamquam ex materia, & forma. Ad materiam enim, & formam requiruntur, ut concurrant, & conſtituantur ad conſtituendum aliquod unum; ſed res & verba non uniuntur intrinſecè ad faciendum unum: ex gr. in ſacramento baptiſmi ablutio per aquam, & illa verba, *Ego te baptizo*, non uniuntur intrinſecè ad faciendum unum: ergo &c.

2. Secundo videtur non quodlibet ſacramentum conſtitui intrinſecè per verba. Nam ſacramentum Eucharistiæ conſtituitur intrinſecè ſolum per ſpecies, & eſſentiam Chriſti ſub ſpeciebus; verba autem conſecrationis requiruntur ſolum extrinſecè, & ut cauſa efficiens inſtrumentalis eſſentia Chriſti ſub ſpeciebus; ergo.

3. Tertio videtur ſacramentum non conſtitui per res, & verba in recto. Quod enim aliquid importetur in recto, vel in obliquo, habetur dependenter ab actu intellectus: ergo ſi ſacramentum conſtitueretur per res, & verba in recto, conſtitueretur dependenter ab actu intellectus, quod eſt abſurdum.

4. Reſpondeo Eugenium IV. in Concilio Florentino in decreto pro inſtructione Armenorum, poſt ultimam ſeſſionem *Sacramentorum*, enumeratis ſeptem ſacramentis novæ legis, ſubiungere hæc verba. *Hæc omnia ſacramenta tribus perficiuntur, videlicet rebus tamquam materia, verbis, tamquam forma, & perſona miniſtri conferentis ſacramentum cum intentione faciendi, quod facit Eccleſia, quorum ſi aliquid deſit non perficitur ſacramentum.* Pro explicatione huius doctrinæ proponenda, & ſoluenda ſunt aliqua dubia.

5. Quæ-